

הפיתוח האקדמי

פיתוח קורסים אקדמיים ללמידה מרחוק – ליבת העשייה האקדמית באוניברסיטה הפתוחה – מנוהל במסגרת דיקנט הפיתוח וטכנולוגיות למידה בראשות פרופ' יואב יאיר. תהליך הפיתוח מורכב ורב-שלבי ומעורבים בו אנשי האוניברסיטה הפתוחה – חברי סגל אקדמי, עורכים ואסיסטנטים בעלי ידע וניסיון בהכנת חומרים ללמידה עצמית, וכן חוקרים ממוסדות אקדמיים אחרים שהם מומחים בנושא הקורס.

ספרי הלימוד הקלאסיים של האו"פ הם תשתית לקורסים הנלמדים במרבית המוסדות להשכלה גבוהה בארץ. הם נכתבים במיוחד עבור הסטודנטים של האו"פ ומשלבים עזרים דידקטיים רבים בתוך תוכני הלימוד, כגון שאלות, סיכומים, הערות והפניות. מלבד דגם ייחודי זה נפרשה בשנים האחרונות באוניברסיטה הפתוחה מניפה רחבה של דגמי קורסים שונים, שכל אחד מהם ייחודי באופן שבו מוצגים התכנים האקדמיים וניתן הליווי הפדגוגי ללמידה. מרבית הקורסים מבוססים על ספרים ועל חומרי למידה מודפסים. עם זאת, משנה לשנה גדל היקף חומרי הלימוד המוצעים בפורמט דיגיטלי: קורסים מצולמים בווידיאו, מקראות וספרים אלקטרוניים. בהפקת הספרים וחומרי הלימוד שותפים אנשי מקצועות ההוצאה לאור ובהפקת החומרים האלקטרוניים לסוגיהם שותפים גם מומחים לטכנולוגיות למידה.

השנה פעלנו לקיצור משכי הפיתוח ולייעול העבודה. הושם דגש מובהק על עדכון ושכתוב של קורסים ותיקים, וזאת לצד פיתוח מבוקר של קורסים חדשים לתואר ראשון ולתואר שני, בעיקר כאלה הנדרשים לתכניות לימודים חדשות שאושרו במל"ג.

תכניות לימודים חדשות שאושרו במל"ג

- תכנית לתואר שני במינהל, מדיניות ומנהיגות בחינוך, במסלול עם תזה ובמסלול ללא תזה
- תכנית לתואר שני בפסיכולוגיה חברתית, במסלול עם תזה ובמסלול ללא תזה
- עדכון תעודות ההוראה לבתי ספר על-יסודיים בתחומי מדעי הרוח, מדעי החברה ומדעי המחשב, בהתאם למתווים של המל"ג.

קורסים שפיתוחם אושר השנה

המחלקה לסוציולוגיה, למדע המדינה ולתקשורת
 יסודות השלטון המקומי (שכתוב)
 הסחורה האנושית: עבדות וסחר בעבדים באפריקה וממנה
 תרבות פופולרית (תואר שני)
 מדע ותרבות (תואר שני)
 הדמוקרטיה בישראל – סוגיות נבחרות (שכתוב) (תואר שני)
 דמוקרטיה ודמוקרטיזציה (שכתוב) (תואר שני)

המחלקה לניהול ולכלכלה
 מכרזים ושוקים אלקטרוניים
 ניהול טכנולוגיות וחדשנות
 מוסר ועסקים (שכתוב)
 אתיקה בעסקים (שכתוב) (תואר שני)

המחלקה למתמטיקה ולמדעי המחשב
 מודלים חישוביים במדעי הקוגניציה
 מורכבות חישובים (תואר שני)
 נושאים מתקדמים באלגוריתמים (שכתוב) (תואר שני)
 אלגוריתמי קירוב (שכתוב) (תואר שני)

המחלקה להיסטוריה, פילוסופיה ומדעי היהדות
 פרדוקסים
 מבוא לפילוסופיה קונטיננטלית
 סמינר מצטיינים בפילוסופיה
 יסודות מדעי הקוגניציה
 פילוסופיה של מדעי הקוגניציה

המחלקה לספרות, ללשון ולאמנויות
 ברוק ורוקוקו: האמנות האירופאית במאות ה-17 וה-18
 גלגוליו של רומן החניכה
 קריאה ביצירות מופת של ספרות המערב
 סדנה לכתבת סיפורת (שכתוב)
 תולדות הקולנוע א (שכתוב)
 תולדות הקולנוע ב (שכתוב)
 יסודות תורת המשמעות: סמנטיקה ופרגמטיקה (שכתוב)
 מגדר: תרבות וזהות (תואר שני)
 סמינר תזה לכתבה מחקרית בלימודי תרבות (תואר שני)

המחלקה לחינוך ולפסיכולוגיה
 כלכלת חינוך (תואר שני)
 מדידה בחינוך (תואר שני)
 סטטיסטיקה ושיטות מחקר מתקדמות א+ב (תואר שני)

קורסים מצולמים

מתכנת זו של הרצאות וידאו המחליפות ספר קורס מציעה לסגל האקדמי של האוניברסיטה דרך חלופית ומהירה יחסית לפיתוח קורס ומאפשרת גישה נוחה לעדכון חומר הקורס ולהרחבתו במידת הצורך. במהלך השנה החולפת הושלמה עבודת ההפקה של שלושה קורסים מצולמים: "תולדות המוסיקה המערבית ב" (בצילומים משולבים גם קטעי נגינה שמבצעת באולפן המרצה ד"ר בלה ברובר-לובובסקי); "גנטיקה של האדם: היבטים רפואיים ואתיים" (פרופ' גדעון ברך); "תולדות המתמטיקה" (פרופ' לאו קורי). במקביל, נמשכת הכנת עוד שני קורסים מצולמים: "ידע, סמכות וכריזמה באסלאם" (פרופ' דפנה אפרת) ו"תולדות היהודים בימי הביניים" (פרופ' ישראל יובל, פרופ' אורה לימור, ד"ר מרים פרנקל, ד"ר רם בן-שלום).

מערכת לאישור תכניות לימודים

פותחה מערכת מידע שנותנת מענה לתהליך אישור פיתוח התכנית משלב קבלת ההצעה ועד לשלב אישורה במל"ג. המערכת מאפשרת ריכוז של כל המידע הרלוונטי, שקיפות של סטטוס אישור תכנית הלימודים, ייעול תהליכי הבקרה והמעקב אחר תהליכי האישור, קיצור לוחות הזמנים עד לאישור התכנית במל"ג ואחזור מידע.

לימודי אנגלית כשפה זרה

הפקת קורסים: השנה הסתיימה הפקת קורס אנגלית הבנת הנקרא ברמה C (הרמה האמצעית), והסתיימה כתיבת קורס אנגלית הבנת הנקרא ברמה B.

לומדה ללימוד אוצר מילים אקדמי כללי באנגלית: הלומדה ללימוד אוצר מילים אקדמי כללי באנגלית (Roads to Academic Reading) זמינה לשימוש של הסטודנטים. נוספה תוכנת ניטור ומעקב אחר משתמשי הלומדה. החל הביצוע של השלב השני, הכולל הוספת אוצר מילים אקדמי תלוי-תחום והוספת השפות ערבית ורוסית.

הפקת כותרים חדשים של האוניברסיטה הפתוחה

סוג	כותרים	עמודים
ספרי לימוד בהפקה סופית	51	16,732
ספרי לימוד בהפקה זמנית	66	13,206
מקראות ומדריכי למידה בהפקה סופית	7	1,289
מקראות ומדריכי למידה בהפקה זמנית	89	17,452